

LA INVISIBILITAT DE LA DONA A L'ESPAI PÚBLIC

PURI MOLINA REQUENA

Girona, Catalunya

A què ens referim quan parlem d'invisibilitat de la dona? A la condició de la seva no existència pública i en conseqüència a la vulneració flagrant dels seus drets d'igualtat i a la manca de reconeixement de les seves aportacions al bé comú. Els drets de la dona sempre han anat uns quants passos enrere en el trajecte de la conquesta de la plena ciutadania: no va ser fins a la Conferència de Beijing del 1995 que els seus drets van obtenir la "categoria" de drets humans. Fins fa poc, la història de les dones ha estat silenciada, ignorada i sempre relacionada en masculí. I, de fet, el Dret a Vot per a les dones no s'implanta als països europeus fins al segle XX.

El sostre de vidre és l'expressió que descriu les dificultats que tenen les dones per accedir a llocs de poder i responsabilitat en espais públics, ja siguin laborals, polítics o científics. Aquest sostre, encara avui no es trenca. No podem parlar de corresponsabilitat, ni de justícia ni de drets socials per a la meitat de les persones de la nostra societat. Així, les dones continuen majoritàriament dins del marc de la invisibilitat tot i haver incrementat i ampliat les seves valuoses aportacions a la història. Aquesta situació s'ha agreujat considerablement des de la crisi global del 2008 amb conseqüències com ara: la *invisibilitat laboral* amb els seus devastadors efectes col·laterals –la doble jornada, el retorn als rols domèstics i tradicionals; la presència residual als mitjans de comunicació; el desús públic del *llenguatge inclusiu* i de *valors igualitaris* amb un reforç de rols i estereotips que parteixen exclusivament d'un punt de vista androcèntric; la *invisibilitat intel·lectual* en sectors acadèmics, culturals, científics i professionals; la *invisibilitat als carrers* pels escassos percentatges de noms femenins en els nomenclàtors; la *invisibilitat política* i llocs públics de responsabilitat, de presa de decisions inclusives; la *por a la igualtat* per part dels homes; el naixement de neomasclismes; les micro-violències; la *violència masclista envers les dones*, la pitjor de totes les xacres socials; les xarxes de prostitució com a nova forma d'esclavitud...

Necessitem més que mai visualitzar les dones de tot arreu i de tots els àmbits. Necessitem incorporar la *mirada inclusiva* des del discurs fet amb perspectiva de gènere. Ens cal rescatar els drets i valors igualitaris, iden-

tificats i definits en les nostres societats democràtiques, defensar-los amb fermesa, amb tasques de sensibilització i conscienciació, vetllar i denunciar per tal d'arraconar les cultures tòxiques en el dia a dia, perquè s'entengui que vivim en un únic planeta format per éssers humans, siguin dones o homes. I per eradicar la desigualtat, és imprescindible la complicitat masculina. Hem de substituir la desigualtat per nous paradigmes socials i culturals que milers de persones ja practiquen. La *mirada i les actuacions femenines* són bàsiques per plantar cara a aquest món injust, neoliberal capitalista. Si s'exclou la mirada de la dona, es perjudica tota la societat.

La meta ha de ser la *igualtat de drets per a tothom*. La *coeducació*, l'educació per a la igualtat real, es revifa en nous sectors de professorat i famílies, i esdevé revolucionària, dóna nous valors (deconstrucció del sexisme, racisme i classisme), apropa la quotidianitat a la ciència, a la vida, a desenvolupar els *sabers de les dones*, trenca amb els estereotips i prejudicis tot incorporant les relacions de gènere i ens ajuda a llimar les grans dificultats i reptes pendants perquè no discrimina. L'extensa bibliografia pedagògica d'experiències coeducatives, aporta modelatges imprescindibles en el món socioeducatiu, obrint camins difícils però esperançadors per a les generacions que ens seguiran. Podem valorar també les intervencions en àmbits científics, com el mèdic o l'arquitectònic, en el que ja incorporen la perspectiva de gènere en el diagnòstic de diverses malalties o en el disseny d'espais urbans.

Per a transformar-nos en una societat igualitària tenim molts recursos: els Plans d'Igualtat institucionals que parteixen de les desigualtats per tal d'equilibrar la vida comunitària, *moviments feministes*, *moviments de noves masculinitats* que ens ofereixen uns models que validen les expectatives dels canvis necessaris; amplis *moviments socials i polítics* que recolzen les reivindicacions pendants de les dones... Hem de treballar plegats per al benefici col·lectiu, per la vida i dignitat de totes les persones, tot canviant les creences i amb el convenciment que el segle XXI serà el de la Revolució Feminista, amb la nova mirada igualitària i les complicitats imprescindibles per trencar els estereotips i rols sexistes, fent visible la discriminació històrica de la invisibilitat femenina i les seves aportacions "*per un altre món possible*". □